

|| ശ്രീ ||

അഥ ശ്രീ ത്രിവിക്രമപന്ധിതാചാര്യസുത ശ്രീ
നാരായണപന്ധിതാചാര്യവിരചിതഃ

|| ശ്രീ മധവിജയഃ ||

൩. തൃതീയഃ സർഗഃ

അഥ കദാചന സുന്ദരനന്ദനസ്തിതമുഖേന്ദുദ്യശാം
ദധിതൗ നൃണാമ് |

മഹമതോ നിജബന്ധുമുദേ മുദാ പ്രയയത്യഃ

സ്വജനൈഃ സഹ ദപതീ || ൩.൧ ||

സ്വജനതാപഗമാഗമസംഗമപ്രതിസഭാജിതപുരക
സംഭ്രമേ |

അവിദ്യുഷീ ജനനീതി സ ബാലകഃ ശരണതോ

രണതോ നിരഗാന്നഭിഃ || ൩.൨ ||

കപ നു യിയാസസി താത ന സാംപ്രതം

സ്വജനസന്ത്യജനം തവ സാംപ്രതമ് |

ഇതി വിദ്യുഃ പമിക്കൈരുദിതോ വ്രജന്

സ്തിതമനാകുലമുത്തരമാതനോത് || ൩.൩ ||

ത്വരിതമേത്യ സ കാനനദേവതാസദനമത്ര നനാമ

രമാപതിമ് |

അപി തതഃ പ്രഗതോ ലഘു

നാളികേയുപപദാന്തരസദ്മഗതം ച തമ് || ൩.൪ ||

നളിനനാഭനിഭാലനസംമദാഗമവികസ്വരഭാസ്വര

ലോചനഃ|

ജനമനോനയനാംബുജഭാസ്കരോ രജതപീഠപുരം
 പ്രയയാവസൗ || ൩.൫ ||
 സുഹയമേധഗണാതിശയാലവോ ഹരിനമസ്കൃതയഃ
 സുകൃതാ ഇമാഃ
 ഇതി സുരൈരപി ഭൂസുരമംഡലൈഃ സമനമത് സ
 സവിസ്മയമീക്ഷിതഃ || ൩.൬ ||
 ന ഹി ഹരിം സതതം ന നമത്യസൗ ന ച ന
 പശ്യതി നാപി ന വംഭതേ |
 അപി തഥേതി വിധായ വിശേഷതഃ സ നന്നു
 സാധുജനാന് സമശീക്ഷയത് || ൩.൭ ||
 അനവലോക്യ സുതം സുതവത്സലോ മൃഗയതേ
 സ്ത മഹീസുരപുംഗവഃ |
 മുഹൂരപൃച്ഛദമുഷ്യ ഗതിം നരാന് പഥി പഥി
 പ്രഗതോനുപദം ദ്രുതമ് || ൩.൮ ||
 ജനസദാഗതിസുചിതവർത്തനാ പ്രതിപദം പ്രജതാ
 പരയാ തൃഷാ |
 ദ്വിജമഹാമധുപേന മനോഹരം സ്മിതമലാഭി
 സുതാനനവാരിജമ് || ൩.൯ ||
 വിരഹദൂനതയോദ്ഗമനോന്മുഖം നൃരുണദശ്രൂ
 പുരാ സ യയോർദ്ദൃശോഃ |
 അഥ തയോഃ പ്രമദോത്ഥിതമപ്യദഃ പ്രതിനിരുദ്ധ്യ
 ഗിരം ഗുരുരബ്രവീത് || ൩.൧൦ ||
 അയി സുതേദമുദാഹര തത്പതോ നന്നു

സമാഗതവാനസി സാംപ്രതമ് |
 സ്വജനതാരഹിതസ്യ തു കോടത്ര തേ
 സഹചരോടർഭക ദീർഘതമേ പഥി || ൩.൧൧ ||
 ജനകവാചമിമാമവധാരയന്
 കളമുദാഹരദംബുരുഹേക്ഷണം |
 സ്വപദമാവ്രജതോ വ്രജതോടപ്യതോ നനു സഖാ
 മമ കാനനഗോ വിദുഃ || ൩.൧൨ ||
 തദിതരായതനാത്തു യദാടഗമം കൃതരതിഃ ഖലു
 തത്ര ഹരിഃ സഖാ
 അഹമിഹാപി മഹേന്ദ്രദിഗാലയം പ്രണതവാനുത
 യാവദധീശ്ചരമ് || ൩.൧൩ ||
 അപി തതോടഹമുപേത്യ സഹാമുനാ ഭഗവതേടത്ര
 സതേ പ്രണതിം വ്യധാമ് |
 ഇതി നിഗദ്യ വിഭാതി ശിശുഃ സ്തു
 വിസ്തുതസഭാജനചീർണസഭാജനഃ || ൩.൧൪ ||
 വിരഹിതസ്വജനം ചരണപ്രിയം
 വിവിധഭൂതഭയംകരവർമ്മനി |
 അയി കൃപാലയ പാലയ ബാലകം ലഘുശുഭസ്യ
 മമേത്യനമദ് ദപിജഃ || ൩.൧൫ ||
 തമുപഗൃഹ്യ സുതം സുതപോനിധിഃ ഗൃഹമസൗ
 ഗൃഹിണീസഹിതോ യയൗ |
 ഉദയതീതി ഹി ബാലദിവാകരേ സ്തുതമഭൂത്
 സുജനാനനവാരിജമ് || ൩.൧൬ ||

വരവിമാനഗിരാവപി ചംഡികാ ശിശുമഹോ
 ജനനീ തമലാളയത് |
 അപരമാ പരിതുഷ്ടമനാഃ കഥം ചിരമിഹൈഷ
 വസേദ് വിസഹായകഃ || ൩.൧൭ ||
 സകലശബ്ദമയീ ച സരസ്വതീ സതതമാനമതി
 സ്വയമേവ യത് |
 ദ്വിജവരോടഥ കദാചന മാത്യുകാഃ കില സൂതം
 പരിചായയതി സ്മൃതത് || ൩.൧൮ ||
 ലിപികുലം നന്നു താത ഗതേ ദിനേ ലിഖിതമേവ
 പുനർലിഖിതം കൃതഃ |
 ഇതി നിജപ്രതിഭാഗുണഭാവിതം ഹരിപദസ്യ
 വചസ്തമനംഭയത് || ൩.൧൯ ||
 ശിശുരസൗ പ്രതിഭാംബുധിരിത്യലം
 ജനമനോവചനഗ്രഹപീഡനാ |
 ന ഭവതാദിതി തം വിജനസ്ഥലേ സ്വതനയം
 സമശിക്ഷയദേഷകഃ || ൩.൨൦ ||
 മഹവതാ സ്വജനേന
 സമീരിതസ്വജനനീസഹിതേന കദാചന |
 രുചിരവാചനയാടർചിതവാക്ശ്രിയാ പ്രതിയയേ
 പ്രഭുണാ ഘൃതവൽല്യപി || ൩.൨൧ ||
 പരിഷ്യാദാ നിതരാം പരിവാരിതഃ ശിവപദഃ കില
 ധൗതപടൊദ്ഭവഃ |
 ഇഹ കഥാം കഥയന് ദ്വദശേ തതഃ പൃഥുധിയാ

പൃഥ്വീകാകൃതിനാഽമുനാ || ൩.൨൨ ||
 ഇദമുവാച വിചാരവിചക്ഷണഃ ശുചി വചഃ
 ശന്നൈകഃ സ ജനാന്തരേ |
 അപരമാ കമിതം കഥക ത്വയാ നന്നു
 മതാന്മഹതാമിതി സസ്മിത്ത് || ൩.൨൩ ||
 അഗണയന്ന ശിവം ജനതാ തദാ സവചനേ
 വസുദേവസുതാഹവയേ |
 മുഖരമിച്ഛതി കോ മൃഗധൂർത്തകം പ്രകൃത ഹുംകൃത
 സിംഹ ശിശു സതി || ൩.൨൪ ||
 അഥ കഥം കഥയേതി തദാ ജനേ
 ഗദിതവത്യുചിതാർത്ഥമുദാഹരന് |
 സ സമലാജ്ഞത വിസ്മയീഭിർന്നരൈഃ അപി
 സുരൈരപിജയാംകുരപുജൈകൈഃ || ൩.൨൫ ||
 സ ജനനീസഹിതോ ജനകം ഗൃഹേ
 പ്രഗതവാംസ്തമുദംതമവേദയത് |
 നിഗദ താത ശിവഃ കഥകഃ സ കിം
 വിതഥഗീരഥവാഽഹമിതീരയന് || ൩.൨൬ ||
 നന്നു സുതാവിതഥം കമിതം ത്വയേത്യമുദീര്യ
 സവിസ്മയമസ്മരത് |
 പ്രകൃതിതഃ കൃതിതാ ഖലു മേ ശിശോഃ
 മദധിനാഥദയോദയജേത്യസൗ || ൩.൨൭ ||
 കഥയതാം പ്രഥമേ കഥയത്യലം സ്വജനകേ
 ജനസംഘവൃതേ കഥാത് |

സകലലോകമനോനയനോത്സവഃ ചതുരധീഃ സ
 കദാചിദവാചയത് || ൩.൨൮ ||
 വിവിധശാഖിപദാർഥനിവേദനേ ലികുചനാമ്നീ
 തദാഽനുദിതാർഥകേ |
 കിമിതി താത തദർഥമവർണയന് കഥയസീതി
 ശനൈരയമബ്രവീത് || ൩.൨൯ ||
 അവദതീതി പിതര്യപി ചോദിതേ പ്രതിബുദ്ധുത്സുഷു
 തത്ര ജനേഷപി
 അയമുദീര്യ തദർഥമവാപ്തവാന് പരിഷദോ
 ഹ്യസമാനസുമാനനാമ് || ൩.൩൦ ||
 ബഹുവിധൈശ്ചരിതൈരിതി ചാരുഭിഃ
 സകലലോകകുതുഹലകാരിണമ് |
 ദ്വിജവരേണ വയസ്യുചിതേ സ്ഥിതം
 തമുപനേതുമനേന ദധേ മനഃ || ൩.൩൧ ||
 സമുചിതഗ്രഹയോഗഗുണാനപിതം സമവധാര്യ
 മുഹൂർത്തമദൃഷണമ് |
 പ്രണയബന്ധുരബാധവവാനസൗ
 ദ്വിജകുലാകുലമുത്സവമാതനോത് || ൩.൩൨ ||
 വിവിധവേദതയാ വിജിഹീർഷവോ
 വദനരംഗപദേസ്യ ചിരായ യാഃ |
 സുരവരപ്രമദാ അപി സപ്രിയാ അഭിനനംഭൂരഹോ
 വിധതോ മഹമ് || ൩.൩൩ ||
 വിഹിതസാധനസാധിതസത്ക്രിയോജ്വലനമുജ്ജ്വ

ലധീർജ്ജലയന്നയമ് |
 ഉപനിനായ സുതം സുകുമാരകം കുശലിനം
 കുശലീകൃതശീർഷകമ് || ൩.൩൪ ||
 പരിചരാഗ്നിഗുരു ചരിതവ്രതഃ സുചരണഃ പഠ
 സാധു സദാഗമാന് |
 ഇതി ഗുരോസ്ത്രിജഗദ്ഗുരുശിക്ഷണേ
 സ്തുടമഹാസി സുരൈഃ കൃതസാക്ഷിഭിഃ || ൩.൩൫
 ||
 ജിതകുമാരഗുണം സുകുമാരകം
 നിജകുമാരമവേക്ഷ്യ നിരന്തരമ് |
 സമുചിതാചരണേ ചതുരം സ്വതഃ ക്ഷിതിസുരോ
 മുദമായത ശിക്ഷയന് || ൩.൩൬ ||
 സപടഖംഡമകിംചനവത് ക്വചിത്
 സ്വവിഭവാനുചിതം ചരണാദികമ് |
 ഭുവനഭർതുരഹോ സ്വനിഗുഹനം സുരസഭാസു
 കൃത്യഹലമാതനോത് || ൩.൩൭ ||
 അവിരളൈർഗരളോഷ്ഠിരാകുലീ
 കൃതസമസ്തജനോ വിചചാര യഃ |
 ക്വചിദമും നിജഘോംസുരശാന്തിമാനുപസസർപ
 സ സർപ മയോടസുരഃ || ൩.൩൮ ||
 ത്വരിതമുദ്യുതവിസ്മൃതമസ്തുകഃ പ്രതിദദംശ
 യദൈനമവിക്ഷതമ് |
 പ്രഭുപദാരുണചാരുതരാംഗുലീവിഹൃതിപിഷ്ടതനൂഃ

പ്രതാമ സഃ || ൩.൩൯ ||
 ഗരുഡതുംഡമിവ പ്രതിപന്നവാൻ ദ്വിജകുമാരപദം
 സ മമാര ച |
 സമുചിതം ചരിതം മഹതാമിദം സുമനസോ
 മനസേഷ്മപൂജയൻ || ൩.൪൦ ||
 ഗിരിശഗുരചമരേംദ്രമുഖൈശ്ച
 യച്ചരണരേണുരധാരി സുരേശ്വരൈഃ |
 ക്ഷിതിസുരാംഘൃദിവിവന്ദനപുരപകം സ
 വിദധേഽധ്യയനം ചരലമാനുഷഃ || ൩.൪൧ ||
 കരതളേ ഖലു കന്ദുകവത് സദാ സകലയാ
 കലയാ സഹ വിദ്യയാ |
 അരിധരേണ സമം സ്തുരിതം ഗുരോഃ മനസി തസ്യ
 വിഡംബയതോ ജനാൻ || ൩.൪൨ ||
 അനധികൈരധികൈശ്ച വയസ്യമോ
 ബഹുദിരധ്യയനോപരമാന്തരേ |
 അനികടേ വടുഭിഃ പടുഭിർഗുരോഃ സ വിജഹാര
 സുഖീ സഖിഭിഃ സമച്ഛ || ൩.൪൩ ||
 പദമുദീര്യ ജവേന യിയാസിതം ദ്രുതസഖിഷ്ടഭവത്
 സ പുരസ്തരഃ |
 അയമയത്തയേതി ന വിസ്തയോ നനു
 മനോജവജിത് പവനോഽസകൗ || ൩.൪൪ ||
 പ്ലവനതേജസി ഹന്ത ന കേവലം വിജിതവാൻ
 സ തദാ സകലാൻ ജനാൻ |

പ്രഭുനിദേശകരോ ഹനുമത് തന്നൗ നന്നു ജിഗായ
സ വാലിസുതാദികാൻ || ൩.൪൫ ||

ജലവിഹാരപരാജയിഭിഃ സ്വ്യാധാ
സഖിഭിരീരിതവാരിപരിശ്രിതമ് |

വദനമാകുലലോചനമാദയെ സ്തിതമമുഷ്യ ഹി
കംചന വിഭ്രമമ് || ൩.൪൬ ||

സ ശനൈകർബലിനോ യുഗപദ്ഗതാൻ
പ്രവിഹൃതേഷു സഖിൻ നിരപാതയത് |

അശനൈകര്യുഗപത് പ്രകൃതാഹവാൻ
സഹസീതോ ദ്വിജസ്മനുരയത്വാൻ || ൩.൪൭ ||

ഗ്രഹണ നിഗ്രഹണേ ഗ്രഹണേ ദൃഢേ
ഗുരുഭരോദ്ധരണാദിവിധൗ പടൗ |

ഇഹ വിഭാവുപചാരധിയാ നൃണാം ഋതമയം നന്നു
ഭീമ ഇതീരിതമ് || ൩.൪൮ ||

വിഹരതീതി പന്ത്യപി ന സ്സുടം സ്വഗൃഹഗാമിനി
ചാദ്രുതമായതി |

പരിതുതോഷ ന തത്ര ജഗദ്ഗുരൗ സ കില
പുഗവനാനപയജോ ദ്വിജഃ || ൩.൪൯ ||

അഥ കദാചന സോടധ്യയനാന്തരേ തമവദത്
കുപിതോടന്യമനസ്വിനമ് |

പന്സി നൊ ശം തേ സഖിഭിഃ സമം കിമിതി
നിത്യമുദാസിതധീരിതി || ൩.൫൦ ||

ഗുണനികാ ചരണാദികഗോചരാ ന മമ

ഹൃദയിതേത്യുദിതേടമുനാ |
 വദ വിശാരദവാദ യഥേപ്പിതം
 തമുപരീത്യവദഭരണീസുരഃ || ൩.൫൧ ||
 സകലലക്ഷണശികഷണമൂലഭൂഃ ശ്രുതിസമാമനനം
 സ്തലനോജ്ജ്വലിതമ് |
 ന ഖലു കേവലമസ്യ ഗുരോരപ്യധാത്
 സുമനസാമപി തത്ര കുതുഹലമ് || ൩.൫൨ ||
 പ്രിയവയസ്യശിരോഗുരുവേദനാം അശമയത്
 സഹജാമപി ദുസ്സഹാമ് |
 സ വിപിനെ വിജനെ മുഖവായുനാ ശ്രവണ
 ഗോചരിതേന കദാചന || ൩.൫൩ ||
 അധിഗതോപനിഷച്ച സകൃച്ഛൂതാ
 പ്രകടഭാഗവതീതി ന വിസ്മയഃ |
 അധിഗതാ നന്നു ജാതപി ന ശ്രുതാഃ പ്രതിഭയാ
 ശ്രുതയഃ ശതശോടമുനാ || ൩.൫൪ ||
 സാക്ഷാദമോപനിഷദോ വിഭുരൈതരേയ്യാഃ
 പാഠച്ചലേന വിജനേടർഥരസം ബ്രുവാണഃ |
 അധ്യാപകായ വിതതാര വിമോക്ഷബീജം
 ഗോവിന്ദഭക്തിമുചിതാം ഗുരുദക്ഷിണാം സഃ ||
 ൩.൫൫ ||
 അയി സ്വാമിന് ദുഷ്ടാന് ദമയദമയ സ്പഷ്ടമുചിരാദ്
 ഗുണാന് ഗുഡാന് വിഷ്ണോഃ കഥയകഥയ
 സ്വാന് പ്രമദയന് |

തദാഽഽനന്ദം തന്വന്നിതി സുമനസാം
സോഽനുസരതാ
മനുജ്ഞാമാദത്ത ത്രിഭുവനഗുരുർബ്രഹ്മണഗുരോഃ
|| ൩.൫൬ ||
|| ഇതി ശ്രീമദ്കവികുലതിലക
ത്രിവിക്രമപന്ഡിതാചാര്യസുത
നാരായണപന്ഡിതാചാര്യവരചിതേ
ശ്രീമധ്വവിജയേ
ആനന്ദാങ്കിതേ തൃതീയഃ സർഗഃ ||